

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY**

dla

Publicznej Szkoły Podstawowej

im. Armii Krajowej

w Jastkowicach

na lata 2018 - 2021

SPIS TREŚCI:

• Podstawy prawne.....	3
• Misja i wizja szkoły.....	5
I. Wprowadzenie.....	7
II. Model absolwenta	10
III. Główne cele wychowawczo – profilaktyczne.....	14
IV. Podstawowe zadania poszczególnych podmiotów wspólnoty szkolnej w realizacji programu.....	16
V. Szczegółowy plan działań wychowawczo - profilaktycznych.....	21
VI. Ewaluacja i monitoring.....	40

■ PODSTAWY PRAWNE

Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. Z 1996 r. nr 67, poz. 329 z późn. zmianami).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59).
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
4. Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.
5. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 czerwca 2017r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
10. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
11. Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
13. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
14. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).

15. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
16. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
17. Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego.
18. Rozporządzenie MEN z 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1643).
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 grudnia 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2017r., poz.356).
21. Statut Szkoły (ewaluowany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
22. Szkolny Zestaw Programów Nauczania.
23. Wewnątrzszkolny Program Doradztwa Zawodowego.

▪ **PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA w roku szkolnym 2018/2019**

1. 100. rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości o kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
2. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
3. Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
4. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

MISJA SZKOŁY

Publiczna Szkoła Podstawowa w Jastkowicach uznaje za swój główny cel w procesie dydaktyczno – wychowawczym wszechstronny rozwój osobowy uczniów, tj. ich sfery intelektualnej, psychicznej, społecznej, fizycznej, estetycznej, moralnej i duchowej oraz przygotowanie uczniów do uczestniczenia w życiu kulturalnym i społecznym.

Uczniowie naszej szkoły mogą:

- *Rozwijać dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie dobra, prawdy i piękna w świecie.*
- *Nauczyć się szacunku dla dobra wspólnego i wrażliwości moralnej.*
- *Tworzyć życzliwą, serdeczną i rodzinną atmosferę w szkole.*
- *Nauczyć się wzajemnego szacunku, tolerancji, pozytywnej samooceny.*
- *Przygotować się do życia w świecie dorosłych poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami.*
- *Współdecydować o ważnych sprawach szkoły.*
- *Nauczyć się umiejętności dialogu.*
- *Nauczyć się odpowiedzialności za siebie, za wyniki swojej Edukacji.*
- *Rozwijać swoje uzdolnienie.*
- *Otrzymać pomoc w rozwiązaniu różnego rodzaju trudności.*
- *Samodoskonalić się.*

Nasza szkoła zapewnia uczniom warunki do atrakcyjnego spędzania wolnego czasu, rozrywki i odpoczynku. Ułatwia uczniom i nauczycielom korzystanie a dorobku nauki techniki podczas wszystkich zajęć organizowanych w szkole. Zapewnia wysoko wykwalifikowaną kadrę nauczycieli i dobrze rozwiniętą bazę oświatową.

W pracy naszej szkoły wychowanie stanowi integralną całość z kształceniem. Rodzice mają prawo decydować o całym procesie wychowania dziecka. Jednak to decydowanie nie ogranicza wymagań dyscyplinarnych, które szkoła stawia uczniom ze względu na zachowanie ładu i porządku w szkole.

Szkoła integruje środowisko lokalne poprzez podejmowanie różnych inicjatyw obywatelskich.

WIZJA SZKOŁY

Nasza szkoła kształtuje obywatela, Europejczyka, człowieka ogólnie wykształconego i kulturalnego, przygotowanego do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie; rozwija dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie dobra, prawdy i piękna w świecie.

I. WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wpierający dziecko w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, który powinien być wzmacniany i uzupełniany przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

PROFILAKTYKA

Wśród różnych definicji profilaktyki szczególnie użyteczna w odniesieniu do potrzeb szkoły jest koncepcja Zbigniewa B. Gasia

(w: prezentacja ORE: *Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo – profilaktyczny szkoły*)
przyjmująca, że profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Działania profilaktyczne należy prowadzić **na trzech poziomach**.

Działania na pierwszym poziomie (tzw. profilaktyka I stopnia lub profilaktyka uniwersalna) kierowane są do tych wszystkich osób, które nie wykazują jeszcze dysfunkcji w rozwoju lub zachowaniu, ale w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka i dlatego należy wyposażyć ich w umiejętności skutecznego przeciwstawiania się niebezpieczeństwom oraz dbania o własne zdrowie i życie.

Profilaktyka uniwersalna polega na wspieraniu wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz na podejmowaniu działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych.

Działania na drugim poziomie (tzw. profilaktyka II stopnia lub profilaktyka selektywna) kierowane są do osób, w których rozwoju lub zachowaniu pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń, a jej celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji i przywrócenie funkcjonalności.

W przypadku profilaktyki selektywnej, działania szkoły mają polegać na wspieraniu uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

Działania na trzecim poziomie (tzw. profilaktyka III stopnia lub profilaktyka skoncentrowana na jednostce) kierowane są do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność, a teraz wracając do swojego naturalnego środowiska potrzebują wsparcia, które pomoże im w readaptacji i uchroni przed nawrotem trudności. Profilaktyka skoncentrowana na jednostce polega na wspieraniu ucznia, u którego rozpoznano występowanie zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia. Zadaniem profilaktyki w szkole jest inicjowanie i uruchamianie takich działań, które wprowadzają pożądane zmiany w funkcjonowaniu młodego człowieka – ucznia.

Model kreatywny profilaktyki to:

- promocja zdrowia,
- szukanie przyczyn zachowań ryzykownych,
- wzmacnianie, podtrzymywanie prospołecznych postaw,
- uczenie umiejętności psychospołecznych (np. odmawiania),
- dialog, metody interaktywne,
- systematyczność, długofalowość działań profilaktycznych,
- nauczyciele, liderzy, wolontariusze, itp.

Celem działań profilaktycznych szkoły jest wzmacnianie i wspomaganie czynników chroniących przy jednoczesnej redukcji i likwidowaniu czynników ryzyka.

Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska rodzinnego i pozarodzinnego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia, wyzwala energię i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Przez czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia, większym nasileniem i dłuższym czasem trwania zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Należy też wspomnieć o czynnikach ryzyka obecnych w szerszym otoczeniu społecznym, czyli ekspozycji na negatywne przekazy płynące z popkultury, mediów i cyberprzestrzeni.

Pożądane efekty działalności profilaktycznej można osiągnąć poprzez:

- partnerstwo w działaniu pomiędzy uczniami, rodzicami i nauczycielami, stwarzające szanse właściwego przepływu informacji oraz zdobywania wiedzy z zakresu profilaktyki,
- przekazywanie wiedzy na temat bezpiecznych zachowań, właściwego reagowania w sytuacjach konfliktowych, czytelnych - akceptowanych społecznie wzorów zachowań,
- realizowanie na godzinach wychowawczych i innych zajęciach treści mających na celu podnoszenie kompetencji emocjonalnych, społecznych i moralnych uczniów,
- zgodne i jednoznaczne traktowanie przez wszystkich pracowników szkoły wszelkich aktów agresji i przemocy oraz innych zachowań o charakterze ryzykownym i problemowym,

- tworzenie warunków do praktykowania w szkole zachowań prozdrowotnych i ekologicznych.

Absolwent naszej szkoły jest wyposażony w wiedzę i umiejętności, które pozwolą mu odnosić sukcesy w szkole wyższego stopnia. Jest odpowiedzialny, uczciwy, tolerancyjny i wrażliwy na potrzeby innych, a wykształcone postawy umożliwią mu właściwe wypełnianie ról społecznych.

Absolwent naszej szkoły:

- posługuje się językiem ojczystym w mowie i piśmie,
- dba o bezpieczeństwo własne i innych, potrafi godnie i kulturalnie zachowywać się,
- jest obowiązkowy i sumiennie wykonuje powierzone mu zadania,
- prowadzi i promuje zdrowy styl życia,
- jest aktywny i ciekawy świata,
- stale się uczy i doskonali, jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności,
- dzieli się swoją wiedzą i współpracuje w zespole,
- umie korzystać z różnych źródeł informacji, ze zdobyczy nauki i wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne,
- jest odpowiedzialny za swoje czyny, ponosi konsekwencje wszelkich działań,
- jest otwarty na poznawanie wartości kultury regionalnej, narodowej, europejskiej i światowej,
- Jest tolerancyjny, wolny od uprzedzeń (religijnych, rasowych, itp.), wrażliwy wobec osób niepełnosprawnych,
- jest wolny, zdolny do dokonywania właściwych wyborów.

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (nowa podstawa programowa):

- sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych, w tym występowanie przed publicznością;
- efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentowanie własnego stanowiska z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
- poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;

- gotowość do twórczej i naukowej aktywności uczniów oraz zaciekawienie ich otaczającym światem;
- kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki;
- rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- praca w zespole i społeczna aktywność;
- aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

II. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

Wszyscy czujemy się współodpowiedzialni za przygotowanie ucznia do dorosłego, odpowiedzialnego życia, zgodnego z przyjętymi w społeczeństwie normami, zasadami i wartościami. Dla każdego z nas ważne jest to, w jakim stopniu młody człowiek, pozostając pod naszą opieką, nauczy się wykorzystywać własny potencjał i życiowe szanse.

Celem naszej pracy wychowawczej jest uświadomienie uczniowi jego zdolności i pokierowanie nim tak, aby wybrał dla siebie najodpowiedniejszą (pozostającą w harmonii z posiadanymi możliwościami i wybranym systemem wartości) drogę dalszego rozwoju i żeby stał się pełnowartościowym członkiem społeczeństwa.

Założeniem koncepcji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego jest sformułowanie celów w oparciu o cztery obszary wychowania. Są nimi:

ZDROWIE – EDUKACJA ZDROWOTNA

RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW I RÓL SPOŁECZNYCH

KULTURA – WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWANIA

**BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH,
PROBLEMOWYCH**

Cele szczegółowe to:

- Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych.
- Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.
- Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.
- Kształtowanie postaw patriotycznych.
- Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.
- Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych.
- Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą.

- Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.
- Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych.
- Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
- Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom.
- Poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów.

PODSTAWOWE ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW WSPÓLNOTY SZKOLNEJ W REALIZACJI PROGRAMU

A. Dyrekcja szkoły:

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pielęgniarką szkolną.

B. Wychowawcy klas:

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspieranie rozwoju uczniów i usamodzielniania się,
- prowadzenie dokumentacji nauczania,
- opracowanie i realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Klasy zgodnie z treściami ujętymi w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym,
- dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym,

- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,
- ocenianie zachowania uczniów,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,
- nadzorowanie realizacji obowiązku nauki / obowiązku szkolnego,
- promowanie osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy, współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, logopedą, doradcą zawodowym, pielęgniarką,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądem rodzinnym.

C. Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- kształcenie umiejętności i postaw,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- wnioskowanie o diagnozę psychologiczno - pedagogiczną, uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- opieka nad klasopracownią, troska o sprzęt i środki dydaktyczne,
- dbanie o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia,
- współpraca z wychowawcami klas.

D. Pedagog szkolny:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych

uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,

- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

E. Logopeda:

- diagnozowanie logopedyczne w celu ustalenia stanu mowy uczniów,
- prowadzenie zajęć logopedycznych oraz porad i konsultacji dla uczniów i rodziców w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

F. Doradca zawodowy:

- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom,
- prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej;
- koordynowanie działalności informacyjno - doradczej prowadzonej przez szkołę,
- wspieranie w działaniach doradczych rodziców przez udostępnianie informacji ,
- współpraca z innymi nauczycielami w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

G. Terapeuta pedagogiczny:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami uczeniu się,
- prowadzenie zajęć korekcyjno - kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów, we współpracy z rodzicami uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

H. Nauczyciel - bibliotekarz:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- udostępnianie zbiorów (w tym korzystanie z czytelni),
- rozmowy z czytelnikami – poradnictwo w doborze książek,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- przeprowadzanie lekcji bibliotecznych,
- informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów,
- przygotowywanie wykazów stanu czytelnictwa,
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo - wychowawczymi.

I. Rodzice:

- aktywne zaangażowanie w realizację programu – wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich,
- informowanie szkoły o wszelkich zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju młodzieży,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach,
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców,
- inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną.

J. Samorząd Uczniowski:

- współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych,
- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami sprawiającymi kłopoty wychowawcze i wydanie opinii w przypadku kar zgodnych ze Statutem Szkoły,
- uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny).

K. Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych -
1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Stalowej Woli
 2. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich
 3. Policja
 4. Urząd Gminy Pysznica
 5. Centrum Kształcenia Ustawicznego w Stalowej woli
 6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 7. Gminny Ośrodek Opieki Społecznej
 8. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Pysznica
 9. Straż Pożarna
 10. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
 11. Stalowowski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej
 12. Biblioteka Publiczna w Jastkowicach
 13. Gminny Ośrodek Kultury w Pysznicy
 14. Gminny Ośrodek Zdrowia
 15. Parafia p.w. Przemienienia pańskiego w Jastkowicach
 16. Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Jastkowickiej
 17. Koło Łowieckie „Cietrzew”
 18. Powiatowy Organizator Szkolnego Związku Sportowego
 19. Katolicki Klub Sportowy Victoria Stalowa Wola
 20. Niepubliczne Przedszkole w Jastkowicach
 21. Dom Dziecka w Stalowej Woli
 22. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Stalowej Woli
 23. Stowarzyszenie „Dobro Powraca”, „Nasz Dom”

III. SZCZEGÓŁOWY PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

1. Z D R O W I E (sfera fizyczna i psychiczna).

Uczeń

- wie, na czym polega zdrowy styl życia;
- jest wyposażony w wiedzę na tematy postawy prozdrowotnej;
- podejmuje działania na rzecz ochrony środowiska;
- uczy się odpowiedzialności za swoje działania i decyzje;
- dąży do samorozwoju i poszerzania wiedzy.

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne/realizujące
Kształtowanie postaw prozdrowotnych	Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia: - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się), - uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych	- zajęcia warsztatowe - lekcje przyrody, biologii, wychowania do życia w rodzinie i edukacji dla bezpieczeństwa - godziny z wychowawcą	- dyrekcja - pielęgniarka szkolna - opiekun SU - nauczyciele: przyrody biologii, wychowania fizycznego, wychowania

	<p>metod radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, - ukształtowanie postawy wstrzemięźliwości i niezależności. <p>Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie znaczenia higieny osobistej, - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie nawyków zdrowego żywienia, - propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - eksponowanie publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia z zasobów biblioteki - pokazy udzielania pierwszej pomocy - zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych form zajęć sportowych (w tym zajęcia SKS) - opieka pielęgniarki szkolnej (fluoryzacja zębów, badanie wzroku, pomiar wzrostu i wagi, ważenie plecaków uczniowskich, pogadanki) - Piknik Rodzinny - udział w programach „Szkoła Promująca Zdrowie” i „Trzymaj Formę” - udział w programie Komponent owocowo – warzywny i Komponent mleczny - Dzień Sportu Szkolnego 	<p>do życia w rodzinie, edukacji dla bezpieczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - opiekunowie kół zainteresowań i kół przedmiotowych - zespół ds. promocji zdrowia
--	---	---	--

		- inne	
Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka	<p>Wspomaganie umiejętności samopoznania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny, - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (słabych i mocnych stron), - wdrażanie do autorefleksji. <p>Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron. - kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i dowolnego kreowania własnego wizerunku. -uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienie prawdy sprawiedliwego traktowania. -rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - zajęcia integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje biblioteczne - koła zainteresowań i koła przedmiotowe - konsultacje - konkursy - imprezy edukacyjne i inne - lekcje przedmiotowe - udział w konkursach, olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - wychowawcy - pedagog - doradca zawodowy - nauczyciele przedmiotów - nauczyciel-bibliotekarz - zespół ds. rozwijania zainteresowań i zdolności uczniów

	<p>Umiejętność wykorzystania własnego potencjału:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, - rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, - rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie zdolności twórczego myślenia, - kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, - wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, - wspieranie ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - eksponowanie sukcesów uczniów w konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych poprzez: wystawę dyplomów, pucharów, statuetek oraz wpis do Złotej Księgi 	<ul style="list-style-type: none"> - zespół ds. Rozwijania Zainteresowań i Zdolności Uczniów
<p>Inspirowanie uczniów do myślenia i działania w obszarze ekologii.</p>	<p>Wypracowanie poszanowania dla środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody; troski o jej przyszłość, - motywowanie do uczestniczenia w ochronie środowiska naturalnego. <p>Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - lekcje przyrody biologii, geografii, chemii - lekcje przedmiotowe – realizacja treści związanych z ekologią i ochrona przyrody - akcje ekologiczne: Dzień Ziemi, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, nauczyciele - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przyrody biologii, geografii, chemii - opiekun SU - zespół d.s. promocji zdrowia

	<p>człowieka i przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego, - tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody, - ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych. <p>Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy, - promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych, - inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki - akcje organizowane przez SU 	
--	--	--	--

2. RELACJE (kształtowanie postaw)

Uczeń

- umie komunikować się w sposób asertywny, okazuje szacunek innym;
- umie współpracować w grupie;
- jest otwarty na kształtowanie i rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych;
- jest przygotowywany do właściwego pełnienia ról społecznych;
- jest tolerancyjny wobec inności, wolny od uprzedzeń (religijnych, rasowych, itp.);
- jest wrażliwy na potrzeby innych ludzi, włącza się w akcje charytatywne i w wolontariat.

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole	Znajomość i przestrzeganie norm współzycia społecznego: - promowanie zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych, - kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb, - wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości.	- zajęcia warsztatowe i integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - wychowanie do życia w rodzinie - zajęcia pozalekcyjne i sportowe - wycieczki, imprezy klasowe i szkolne - zawody sportowe i konkursy	- wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog - doradca zawodowy - opiekun SU - nauczyciele terapeuci i nauczyciele wspomagający

	<p>Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, - rozwijanie wrażliwości społecznej i empatii, - wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie, - kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym i z dorosłymi, - kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych. <p>Eliminowanie zachowań agresywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych, - kształtowanie postaw odrzucających przemoc, - kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych – asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi. 	- działalność SU	
Przygotowanie	Znajomość zasad funkcjonowania szkoły:	- godziny z wychowawcą	- wychowawcy

<p>do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów i ich rodziców ze Statutem Szkoły oraz Szkolnym Programem Wychowawczo - Profilaktycznym - uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. <p>Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowania postaw prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - włączenie w życie społeczności szkolnej wszystkich uczniów, - kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji obowiązków szkolnych, - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, - kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności, np. religijnej, społecznej, narodowej, - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje, wystawy biblioteczne - zebrania z rodzicami - wybory samorządu klasowego i szkolnego - lekcje WOS - zeszyt kontroli obuwia - dokumentowanie życia szkoły – szkolna strona internetowa, kronika szkoły - działalność SU i Szkolnego Koła Wolontariatu - Dzień Edukacji Narodowej - pożegnanie uczniów kończących szkołę - możliwość monitorowania osiągnięć i zachowania uczniów poprzez systematyczne korzystanie z dziennika elektronicznego 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog - nauczyciele odpowiedzialni za prowadzenie szkolnej strony internetowej - opiekun kroniki szkolnej - opiekun SU - zespół ds. promocji szkoły
---	--	--	---

	<p>Kreowanie pożądanych postaw wobec obowiązków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, - monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, - kształtowanie pożądanych postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w Statucie Szkoły, - stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej <p>Działalność w ramach wolontariatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynowanie akcji charytatywnych w szkole m.in. Góra Grosza, Szlachetna Paczka, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, zbiórka nakrętek i makulatury -współpraca z instytucjami pomocowymi -organizowanie pomocy koleżeńskiej 		<p>- opiekunowie Szkolnego Koła Wolontariatu</p>
<p>Przygotowanie do podejmowania optymalnych</p>	<p>Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, 	<p>- realizacja Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego: zajęcia z doradztwa zawodowego oraz lekcje przedmiotowe, realizacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - doradca zawodowy - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz

<p>decyzji życiowych</p>	<p>- zapoznanie ze strukturą szkolnictwa średniego, kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną regionu, zasadami naboru do szkół w systemie elektronicznym.</p> <p>Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej:</p> <p>- wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, profilu kształcenia, takich jak: zdrowie, zainteresowania, zdolności, umiejętności, cechy charakteru i temperamentu, uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy,</p> <p>- wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, w dokonywaniu samooceny-ustaleniu mocnych stron - osiągnięć, sukcesów, zalet osobistych.</p> <p>Kształtowanie właściwej motywacji do pracy i decyzji związanych z planowaniem przyszłości zawodowej oraz poczucia odpowiedzialności za tę przyszłość:</p> <p>- kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, długofalowego planowania i realizacji celów,</p> <p>- eliminowanie „towarzyskiego” charakteru wyboru szkoły średniej przez wskazywanie następstw</p>	<p>treści zawodoznawczych zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów</p> <p>- lekcje WOS</p> <p>- godziny z wychowawcą</p> <p>- eksponowanie publikacji zawodoznawczych</p> <p>- spotkania z przedstawicielami szkół, wycieczki do szkół średnich w ramach „dni otwartych”</p> <p>- spotkania z pielęgniarką</p> <p>- zajęcia z doradztwa zawodowego</p> <p>- poradnictwo zawodowe</p> <p>- konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem,</p> <p>- spotkania z rodzicami</p>	<p>- nauczyciele WOS</p> <p>- nauczyciele przedmiotów</p> <p>- pedagog</p> <p>- pielęgniarka</p> <p>- rodzice</p> <p>- uczniowie</p>
---------------------------------	---	--	--

	<p>chybionych wyborów.</p> <p>Wyzwalanie aktywności w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie rozwoju umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, gromadzenia koniecznej dokumentacji, - wspieranie osobistej aktywności ucznia w obszarze samopoznania i trafnej oceny posiadanych predyspozycji i ograniczeń, - uświadomienie rodzicom potrzeby ich aktywnego udziału w decyzjach o dalszej drodze kształcenia dzieci i motywowania ich do współpracy. 		
--	---	--	--

3. K U L T U R A (wartości, normy i wzory zachowania)

Uczeń:

- buduje świadomość poprzez przyjęty system wartości;
- przestrzega obowiązujących norm życia społecznego;
- kształtuje i rozwija postawy obywatelskie, patriotyczne i społeczne;
- jest przygotowywany do uczestnictwa w kulturze;

- odkrywa własne pasje, talenty, rozwija zainteresowania;
- szanuje tradycje oraz kulturę własnego narodu, ale też szanuje kulturę innych narodów.

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/institucje odpowiedzialne /realizujące
<p>Kształtowanie postaw patriotycznych i moralnych.</p>	<p>Rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, - zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową - umacnianie więzi ze społecznością lokalną <p>Rozwój poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa, - wpajanie patriotyzmu lokalnego, - kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy, - wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkolnych imprez okolicznościowych - uroczyste obchody świąt narodowych, ważnych wydarzeń historycznych, religijnych <ul style="list-style-type: none"> • apele szkolne: Święto Szkoły (rocznica nadania szkole imienia Armii Krajowej), 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja, Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, Dzień Papieski, jasełka, misterium wielkanocne 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele historii, WOS geografii, plastyki, języka polskiego, języków obcych - opiekun SU - zespół ds. patrona szkoły

	<p>Aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz uczestniczenie w nich, - wdrażanie do opieki nad miejscami pamięci narodowej. <p>Uwrażliwienie na kwestie wartości, norm i wzorów zachowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do rozumienia pojęć: prawo, obowiązek, godność 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalne uroczystości patriotyczne: rocznica pacyfikacji wsi Kochany, odsłonięcie tablicy poświęconej mieszkańcom gminy Pysznica poległym w walkach o wolność i niepodległość <ul style="list-style-type: none"> - konkursy, wystawy - wycieczki - opieka nad miejscami pamięci narodowej - lekcje historii, WOS, plastyki, języka polskiego, godziny z wychowawcą, - lekcje, wystawy biblioteczne 	
<p>Przestrzeganie obowiązujących norm życia społecznego</p>	<p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki - lekcje wychowawcze - egzekwowanie właściwego stroju i postawy podczas apeli i uroczystości oraz w sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele - opiekun SU

	- Wpajanie nawyku dbania o czystość, ład i porządek najbliższego otoczenia	życia codziennego - nagradzanie uczniów prezentujących wzorowe zachowanie będące modelem dla innych uczniów	
Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze	Kreowanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych, przygotowanie świadomego odbiorcy i twórcy kultury: - rozwój zainteresowań, poszerzanie wiedzy i umiejętności - wychowanie przez sztukę, kultywowanie tradycji - rozbudzanie wrażliwości artystycznej - promocja i rozwój talentów, sukcesy wychowanków	- Zajęcia dydaktyczne (przedmioty humanistyczne) - Zajęcia biblioteczne: <ul style="list-style-type: none"> • lekcje biblioteczne, • udział w spotkaniach z pisarzami, • konkursy czytelnicze, • wyjścia do biblioteki publicznej - Dodatkowe zajęcia o charakterze artystycznym: <ul style="list-style-type: none"> • chór szkolny • zajęcia plastyczne na świątlicy szkolnej 	- nauczyciele przedmiotów humanistycznych - nauczyciel - bibliotekarz

		<ul style="list-style-type: none"> - Konkursy literackie, recytatorskie, plastyczne, muzyczne na różnym szczeblu. - Apele, akademie, uroczystości szkolne. - występy uczniów podczas lokalnych uroczystości środowiskowych - Wycieczki programowe do teatru lub kina 	
<p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego własnego i innych narodów.</p>	<p>Kształtowanie postawy opartej na otwartości i tolerancji przy jednoczesnym poszanowaniu własnej tożsamości narodowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznawanie kultury własnego narodu i innych - nawiązywanie kontaktów i budowa więzi opartych na zrozumieniu, tolerancji, otwartości 	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w apelach i uroczystościach szkolnych - Udział w patriotycznych i oficjalnych uroczystościach organizowanych przez instytucje pozaszkolne (poczet sztandarowy) - Lekcje kulturowe w ramach realizacji programów nauczania języków obcych - lekcje wychowawcze - uczestnictwo w konkursach 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele (w szczególności języków obcych i przedmiotów humanistycznych)

		językowych związanych tematycznie z kulturą innych krajów i nacji - spotkania z księdzem misjonarzem Wiesławem Podgórskim z Ekwadoru	
--	--	---	--

4. B E Z P I E C Z E Ń S T W O (profilaktyka zachowań ryzykownych i problemowych)

Uczeń

- przestrzega zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią;
- nabywa umiejętności przewidywania skutków swojego zachowania;
- rozpoznaje sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu i przyjmuje właściwe postawy wobec pojawiających się zagrożeń;
- bezpiecznie porusza się w cyberprzestrzeni;
- korzysta z oferowanych form pomocy i wsparcia w przypadku zagrożenia.

Cel	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
<p>Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią</p>	<p>Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań osób z zewnątrz, - wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, - doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów, - eliminowanie zagrożeń pożarowych, - zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami, - ochrona mienia społecznego, - przeciwdziałanie agresji w szkole, - eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. <p>Ukształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole, 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - lekcje edukacji dla bezpieczeństwa - lekcje zajęć komputerowych i informatyki - rozmowy z uczniami - obserwacje - zajęcia warsztatowe - treningi asertywności 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog - nauczyciele

	<p>- zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą itp.,</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły, - opracowanie procedury zwalniania ucznia z zajęć szkolnych (załącznik nr 2) - kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, - uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki, - doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa, <p>Eliminowanie z życia szkoły agresji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych, 		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, - monitorowanie dynamiki zjawiska agresji w szkole. 		
<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<p>Wpojenie wiedzy niezbędnej dla podejmowania w sytuacjach trudnych trafnych decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, - propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji). <p>Wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, - stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli, - wspieranie rozwoju niezależności od opinii grupy i odporności na nieakceptowaną presję rówieśniczą, - wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - realizacja programów profilaktycznych - konsultacje pedagoga - rozmowy z uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy i nauczyciele - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog - nauczyciele terapeuci i nauczyciele wspomagający - psycholog z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej

	<p>z konstruktywnymi jednostkami i grupami.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie nadarzających się okazji do praktycznego zastosowania wiedzy o technikach opierania się niepożądanym wpływom, - kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży. <p>Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi, - wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania, - podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych. 		
<p>Eliminowanie wagarów jako</p>	<p>Kontrolowanie aktualnego zakresu i charakteru zjawiska wagarów:</p>	<p>- przestrzeganie procedur szkolnych</p>	<p>- dyrekcja - wychowawcy</p>

<p>podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia nieusprawiedliwionej absencji, - rozpoznawanie przyczyn zjawiska indywidualnie i w skali populacji szkolnej. <p>Zminimalizowanie nasilenia zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do uczestnictwa w lekcjach poprzez: <ul style="list-style-type: none"> * stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesu i uzyskania aprobaty społecznej, * wspomaganie w sytuacjach problemowych, * kształtowanie poczucia przynależności i pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, - motywowanie uczniów do alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego - realizacja szkolnych procedur utrudniających wagarowanie i wspierających rodziców i uczniów w radzeniu sobie z problemem, - udzielanie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno - pedagogicznej, - współpraca z sądem i policją. 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z rodzicami - rozmowy z uczniem - współpraca z policją, sądem - konsultacje pedagoga 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog - kuratorzy sądowi i społeczni
<p>Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans</p>	<p>Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych 	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog

<p>rozwojowych przez uzależnienia</p>	<p>akcjach edukacyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, - podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania. <p>Ukształtowanie pożądaných społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem, - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z Internetu, nawiązywania znajomości przez Internet, ujawniania swoich danych bądź danych innych osób, przestrzegania praw autorskich publikacji, - kreowanie modelu absolwenta, 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przyrody, biologii i wychowania do życia w rodzinie - udział w spektaklach profilaktycznych - realizacja programów Profilaktycznych: „Bieg po zdrowie”, „Trzymaj Formę”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Szkola Promująca Zdrowie” - zajęcia z wykorzystaniem alkogogli i narkogogli - szkolne, rejonowe konkursy profilaktyczne - zajęcia pozalekcyjne - filmy 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele przyrody, biologii i wychowania do życia w rodzinie - pielęgniarka - nauczyciele informatyki i zajęć komputerowych - nauczyciele wychowania fizycznego
--	---	---	---

	<p>- promowanie zdrowego stylu życia.</p> <p>Zniechęcenie uczniów do eksperymentowania z wszelkiego rodzaju środkami uzależniającymi (papierosy, e-papierosy, alkohol, narkotyki, tzw. „dopalacze”, leki używane w celach niemedycznych):</p> <p>- reagowanie na próby eksperymentowania środkami uzależniającymi zgodnie z procedurami,</p> <p>- wspieranie rodziców i uczniów w rozwiązywaniu problemów.</p>		
<p>Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom</p>	<p>Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia:</p> <p>- monitorowanie dynamiki zjawiska agresji w szkole,</p> <p>- monitorowanie występowania w szkole zachowań ryzykownych, takich jak: palenie papierosów, spożywanie napojów alkoholowych, zażywanie narkotyków i „dopalaczy”, wagarowanie, przedwczesna inicjacja seksualna, zachowania o charakterze przestępczym,</p> <p>- ocenianie stopnia realizacji i efektywności Programu Wychowawczo - Profilaktycznego,</p> <p>- badanie postaw wobec środków uzależniających,</p>	<p>- zbieranie informacji na temat uczniów zagrożonych demoralizacją</p> <p>- badania ankietowe uczniów i rodziców</p> <p>- wywiady środowiskowe</p> <p>- współpraca z policją i sądem</p> <p>- współpraca z instytucjami</p> <p>- konsultacje pedagoga</p> <p>- zajęcia psychoedukacyjne</p> <p>- eksponowanie publikacji</p>	<p>- dyrekcja</p> <p>- wychowawcy</p> <p>- nauczyciel-bibliotekarz</p> <p>- pedagog</p> <p>- przedstawiciele instytucji</p>

	<p>- rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole.</p> <p>Udzielanie pomocy w sytuacji trudnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej uczniom zagrożonym przemocą w rodzinie, - wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych, - współpraca z policją, sądem i innymi instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami. <p>Przeciwdziałanie cyberprzemocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie całej społeczności szkolnej zagrożeń płynących z Internetu i telefonii komórkowej. - wyeliminowanie zachowań agresywno-przemocowych realizowanych przy użyciu technologii komunikacyjnych w szkole i poza nią. - skuteczne reagowanie na każdy przejaw cyberprzemocy - opracowanie algorytmu interwencji w przypadku cyberprzemocy. (załącznik nr 1) 		
--	---	--	--

IV. EWALUACJA I MONITORING

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
2. Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
3. Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
4. Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
5. W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów?

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- obserwacje,
- analiza dokumentów.